

SPRÁVA O PLNENÍ STRATEGICKÝCH ZÁMEROV ČINNOSTI SOCIÁLNEJ POISŤOVNE V ROKU 2014

Úvod

Predložená Správa o plnení strategických zámerov činnosti Sociálnej poisťovne informuje o plnení strategických cieľov Sociálnej poisťovne v roku 2014, schválených vládou Slovenskej republiky dňa 25. februára 2009 a Národnou radou Slovenskej republiky dňa 29. apríla 2009.

Jednotlivé strategické ciele sú rozdelené do štyroch prioritných osí nasledovne:

1. Klient
2. Rozvoj Sociálnej poisťovne
3. Financie
4. Vnútročné procesy

Prioritná os č. 1 – Klient

Strategický cieľ č. 1 – Proklientska orientácia výkonu činnosti Sociálnej poisťovne

Sociálna poisťovňa sa v roku 2014 naďalej usilovala o dodržiavanie priemerných zákonných lehôt (60 dní a v mimoriadne zložitých prípadoch možno túto lehotu predĺžiť najviac o 60 dní, t.j. max. 120 dní) na rozhodovanie o nároku na dôchodkovú dávku, a to aj napriek pretrvávajúcemu cca 10 % navýšeniu počtu doručených žiadostí o dôchodok oproti vývoju v predchádzajúcom období.

Sociálna poisťovňa v roku 2014 rozhodla o nároku na dôchodok na základe 126 594 žiadostí o dôchodok. Z toho o nároku na dôchodok odo dňa spísania žiadosti o dôchodok pobočkou Sociálnej poisťovne rozhodla do 30 dní v 23,3%, od 31 do 60 dní v 44,9% a od 61 dní v 31,8%. To znamená, že cca 70% žiadostí vybavila bez potreby predĺženia zákonnej lehoty nad 60 dní.

Z celkového počtu vybavených žiadostí bolo cca 53 000 žiadostí o starobný dôchodok. Tento počet zahŕňa aj cca 11 000 vybavených žiadostí o dôchodok podaných poistencami, ktorí vykonávali aj pracovné činnosti v služobnom pomere v ozbrojených zboroch. Vybavenie týchto žiadostí vyžadovalo osobitné zisťovanie niektorých údajov nevyhnutných na rozhodovanie od príslušných orgánov silových rezortov, čo malo za následok aj predĺženie konania o nároku na dôchodok a následné podania žiadateľov o poskytnutie informácie o stave konania.

Útvary nemocenského poistenia, úrazového poistenia, poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia realizovali výplaty dávok v stanovených výplatných termínoch; pričom lehoty v konaní o týchto dávkach sa dodržali v priemere na 99,95 %.

Pre pobočku Sociálnej poisťovne v Bratislave bolo vybudované vysunuté pracovisko Petržalka. Otvorenie pracoviska znamená pre klientov ľahšiu dostupnosť a pohodlnejšie poskytovanie služieb.

Sociálna poisťovňa v novembri 2014 otvorila nové dôchodkové Informačno-poradenské centrum na adrese Ul. 29. augusta 8, Bratislava. Informačno-poradenské centrum v roku 2014

vybavilo celkovo 429 818 požiadaviek klientov. Z toho Sociálna poisťovňa vybavila 338 739 telefonických požiadaviek, 39 696 elektronických požiadaviek a v osobnom kontakte vybavila 51 383 klientov. Elektronické podania boli vybavené spravidla v deň ich doručenia.

Dňa 4. marca 2014 Sociálna poisťovňa spustila novú službu pre samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) - saldokonto, kde si tieto subjekty môžu v elektronickej forme prezerat' údaje na svojom „úcte“ (saldokonte) a vidia tak aktuálny stav „úctu“ (či majú nedoplatok, alebo preplatok) a či uhrádzajú poisťné v správnej výške. Sociálna poisťovňa zjednotila a zaviedla vybrané elektronické služby pre inštitúcie a rezorty v zmysle dohôd o poskytovaní údajov. Zároveň upravila dátové rozhrania, ktoré si vyžiadali legislatívne zmeny, zaviedla elektronickú výmenu dát so Živnostenským úradom Slovenskej republiky.

Sociálna poisťovňa pripravila v roku 2014 pre živnostníkov a ostatné SZČO jednu z najvýznamnejších aktivít, a to projekt pripomínania aktuálnych nedoplatkov prostredníctvom posielania SMS a e-mailov. V období od apríla do decembra 2014 rozoslala SZČO spolu 31 796 SMS správ a 9 138 e-mailových správ. V rovnakom období po doručení správ zo Sociálnej poisťovne uhradili SZČO omeškané poisťné vo výške 1 054 776 Eur. O túto sumu sa znížili pohľadávky Sociálnej poisťovne. Projekt zaviedla Sociálna poisťovňa do skúšobnej prevádzky v Bratislave a od júna 2014 aj v regiónoch Žilina, Banská Bystrica a Košice. Projekt bude pokračovať jeho rozšírením na všetkých slovenských živnostníkov a ostatné SZČO aj v roku 2015.

V roku 2014 vybavila Sociálna poisťovňa 30 226 písomných žiadostí o poskytnutie súčinnosti orgánom verejnej moci, súdom a iným orgánom ustanovených osobitným predpisom. Žiadosti sa týkali informácií o 45 221 fyzických a právnických osobách. Zároveň Sociálna poisťovňa vybavila 637 726 elektronických podaní prostredníctvom systému elektronického poskytovanie údajov Sociálnej poisťovne a 518 reklamácií v súvislosti s elektronickou odpoveďou súdnym exekútorom.

V hodnotenom období vybavila poisťovňa 9 230 žiadostí o zaslanie informácie o stave individuálneho účtu poistenca a 8 671 žiadostí o zaslanie informácie o zmenách stavu individuálneho účtu poistenca za kalendárne roky 2004 až 2013. Vyhotovila 2 834 výpisov pre poistencov žijúcich v cudzine. Na rôzne otázky klientov súvisiace s problematikou vedenia individuálnych účtov poistencov a poskytnutia informácií o podmienkach nároku na dôchodok Sociálna poisťovňa zaslala 4 282 odpovedí. Počas roka 2014 klienti uplatnili voči pobočkám Sociálnej poisťovne

49 vecných reklamácií na úpravu údajov v informačnom systéme. Podania klientov týkajúce sa agendy individuálnych účtov boli vybavované priebežne, väčšinou do 7 až 10 dní od doručenia podania.

V rámci proklientskej orientácie Sociálna poisťovňa organizovala v roku 2014 medzinárodné poradenské dni s Rakúskom, Nemeckom, Maďarskom a Českou republikou. Ich cieľom bolo poskytnúť konzultácie a informácie o dôchodkovom poistení poistencom a poberateľom dôchodkových dávok, ktorí pracujú alebo pracovali v uvedených štátoch a získali doby poistenia podľa právnych predpisov týchto štátov. Sociálna poisťovňa naďalej prevádzkovala portál Info English a Info Deutsch, prostredníctvom ktorých môžu klienti podávať rôzne dopyty a podania v anglickom a nemeckom jazyku. Túto službu využilo 171 klientov.

Prioritná os č. 2 – Rozvoj Sociálnej poisťovne

Strategický cieľ č. 1 – Implementácia súboru uznávaných hodnôt Sociálnej poisťovne

Sociálna poisťovňa aj v roku 2014 vytvárala zamestnancom optimálne pracovné prostredie, podmienky na ich osobnostný rast a vzdelávanie. Uskutočnila sa modernizácia kancelárskej výpočtovej techniky, v dôsledku ktorej došlo k výmene cca 70 % počítačov a inej techniky. V nadväznosti na najnovšie operačné systémy bola vykonaná a aj naďalej prebieha aktualizácia verzií na poslednú podporovanú úroveň Windows 8. V Sociálnej poisťovni sa aj v hodnotenom roku dôsledne uplatňoval Etický kódex Sociálnej poisťovne a interné predpisy, najmä vo vzťahu ku klientom a v súlade so stanovenými a uznávanými hodnotami inštitúcie.

Strategický cieľ č. 2 – Obraz a dôveryhodnosť Sociálnej poisťovne

Sociálna poisťovňa v roku 2014 publikovala 9 346 článkov a príspevkov v tlači, v televízii, rozhlase a na webových stránkach rôznych médií. Na webovej stránke Sociálnej poisťovne bolo publikovaných 321 tlačových správ so všeobecnou problematikou a 116 tlačových správ týkajúcich sa činnosti pobočiek. Na odborné témy Sociálna poisťovňa zorganizovala 11 tlačových besied. V roku 2014 bola aktualizovaná webová stránka Sociálnej poisťovne na viacerých úrovniach, ktoré pomáhajú lepšie sa orientovať pri riešení životných situácií klientov. Okrem toho Sociálna poisťovňa pokračovala v informovaní klientov o zmenách zákonov a jednotlivých povinnostiach subjektov v oblasti sociálneho poistenia. Zároveň boli pripravené nové informačné kampane na viaceré témy napr.: Ako sa nestat' dlžníkom, Som dlžník – čo robiť?; Idem pracovať do zahraničia – čo robiť?; Najčastejšie chyby zamestnávateľov; Dohodári a postup voči Sociálnej poisťovni; Zmeny v dobrovoľnom poistení od 1. júla 2014; Sociálna poisťovňa a II. pilier; Centrálny informačný ponukový systém a dôchodok z II. dôchodkového piliera.

V súvislosti s chybovosťou zamestnávateľov pri plnení zákonných povinností v oblasti sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa organizovala bezplatné odborné semináre. V apríli a v októbri roku 2014 sa na 94 seminároch zúčastnilo spolu 5 638 zástupcov zamestnávateľov. V záujme zlepšenia informovanosti Sociálna poisťovňa pripravila k najproblematickejším témam 10 nových druhov informačných letákov a aktualizovaných 9 druhov informačných letákov. V spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR boli v decembri pripravené 2 brožúry zamerané na problematiku II. piliera.

Strategický cieľ č. 3 – Rozvoj ľudských zdrojov, kvality pracovného života a inštitúcie

Činnosť v oblasti ľudských zdrojov je trvale zameraná na zvyšovanie odbornej kvalifikácie zamestnancov, budovanie systému motivácie a profesijnej kariéry.

V roku 2014 sa zamestnanci Sociálnej poisťovne zúčastnili seminára v Budapešti s názvom Európske dôchodkové systémy, konferencie v Ríme zameranej na boj proti omylom a podvodom v sociálnom zabezpečení a zasadnutia medzinárodnej organizácie ESIP (Európska platforma sociálneho poistenia) v Bruseli.

V roku 2014 sa s cieľom zlepšenia výberu poistného realizovali rôzne formy vzdelávacích aktivít. Témy vzdelávania boli zamerané predovšetkým na vonkajšiu kontrolu výberu poistného a aplikáciu zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Týchto vzdelávacích aktivít sa zúčastnilo 242 zamestnancov. Sociálna poisťovňa s cieľom motivácie a ďalšieho rozvoja zamestnancov pokračovala v systéme kurzov v oblasti rozvoja mäkkých zručností (komunikačné zručnosti,

vedenie ľudí, motivácia, manažment času a cieľov). Uvedených kurzov sa zúčastnilo 215 zamestnancov.

Vzdelanostná štruktúra evidenčného stavu zamestnancov k 31. decembru 2014

vzdelanie	ústredie		pobočky		spolu
	muži	ženy	muži	ženy	
základné		19	11	21	51
vyučenie	14	81	20	28	143
stredné		4	5	14	23
úplné stredné	57	696	103	1 688	2 544
VŠ I. stupňa	13	56	23	246	338
VŠ II. stupňa	98	344	251	1 329	2 022
spolu	182	1 200	413	3 326	5 121

Sociálna poisťovňa v roku 2014 uzatvorila pracovný pomer s 383 zamestnancami a skončila pracovný pomer s 329 zamestnancami.

Veková štruktúra evidenčného stavu zamestnancov k 31. decembru 2014

vek	ústredie		pobočky		spolu
	muži	ženy	muži	ženy	
18 – 25	10	44	5	50	109
25 – 30	17	121	45	222	405
30 – 35	29	128	52	263	472
35 – 40	26	162	47	364	599
40 – 45	23	168	54	507	752
45 – 50	18	130	36	574	758
50 – 55	28	149	63	568	808
55 – 60	8	216	66	650	940
nad 60	23	82	45	128	278
spolu	182	1 200	413	3 326	5 121

V Sociálnej poisťovni je riešený dlhoročný problém týkajúci sa personálnej situácie v oblasti posudkového lekárstva, kde sa napriek umožneniu osobitného odborného vzdelávania nedarí získať na túto prácu mladých lekárov.

Veková štruktúra evidenčného stavu posudkových lekárov k 31. decembru 2014

vek	ústredie		pobočky		spolu
	muži	ženy	muži	ženy	
35 – 40			1	7	8
40 – 45			6	25	31
45 – 50		1	1	19	21
50 – 55		1	8	15	24
55 – 60	1	2	16	32	51
nad 60	4	7	30	36	77
spolu	5	11	62	134	212

Sociálna politika Sociálnej poisťovne bola aj v roku 2014 orientovaná na regeneráciu pracovnej sily a kvalitu života zamestnancov, a to s možnosťou absolvovania rekreačných pobytov zamestnancov v doškoľovacích a rekreačných zariadeniach Sociálnej poisťovne a v ďalších zmluvných zariadeniach kúpeľného typu.

V roku 2014 zabezpečovala Sociálna poisťovňa sociálnu politiku napríklad:

- vytváraním podmienok na absolvovanie preventívnych lekárskeho prehliadok zamestnancov poskytovaním pracovného voľna s náhradou mzdy v rozsahu 3 dní v kalendárnom roku,
- poskytovaním návratných pôžičiek z prostriedkov sociálneho fondu v súlade so zásadami pre poskytovanie návratných pôžičiek z prostriedkov sociálneho fondu v súlade s ustanoveniami kolektívnej zmluvy; v roku 2014 Sociálna poisťovňa poskytla zamestnancom pôžičky vo výške 36 800 Eur,
- poskytovanie nenávratných finančných výpomocí zo sociálneho fondu pri závažných životných situáciách zamestnancov; v roku 2014 Sociálna poisťovňa poskytla zamestnancom finančnú výpomoc vo výške 4 910 Eur,
- poskytovanie jedného týždňa dovolenky zamestnancov nad základnú výmeru dovolenky uvedenú v Zákonníku práce,
- poskytovanie príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie (3 až 6% zo mzdy),
- zabezpečenie odborného vzdelávania v súlade s potrebami Sociálnej poisťovne.

Sociálna poisťovňa v roku 2014 vytvárala optimálne pracovné prostredie pre svojich zamestnancov viacerými aktivitami ako napr. vybudovanie nového klientskeho centra ústredia, rekonštrukcia sociálnych zariadení v budove ústredia č. 10, zateplenie budovy ústredia Domček, rekonštrukcia kotolne v pobočke Galanta a Spišská Nová Ves, rekonštrukcia vstupných dverí v budove pobočky Čadca, Dolný Kubín a Stará Ľubovňa, rekonštrukcia podláh vo vysunutom pracovisku Kežmarok, klimatizovanie vybraných priestorov budov poisťovne a iné. Realizácia týchto investičných akcií priniesla zvýšenie komfortu aj pre klientov našej inštitúcie.

Prioritná os č. 3 – Financie

Strategický cieľ č. 1 – Platobná schopnosť poisťných fondov

Sociálna poisťovňa v roku 2014 vybrala poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v objeme 6 174,87 mil. Eur, čo v porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2014 predstavuje vyššie príjmy od ekonomicky aktívneho obyvateľstva o 176,87 mil. Eur. Sociálnej poisťovni bol poskytnutý transfer zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v objeme 900,9 mil. Eur, čo je o 161,07 mil. Eur menej ako sa predpokladalo v schválenom rozpočte na rok 2014.

Zabezpečenie platobnej schopnosti bolo zároveň ovplyvnené schválením novely zákona č. 338/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o sociálnom poistení. Uvedenou novelou sa v zmysle §293da zákona o sociálnom poistení umožňuje v rokoch 2014 až 2017 použiť finančné prostriedky prebytkových základných fondov na poskytnutie finančnej výpomoci do základného fondu, v ktorom nie je dostatok prostriedkov na výplatu dávok, na ktorých úhradu je určený, po predchádzajúcom súhlase Dozornej rady Sociálnej poisťovne. Ďalším novelizačným bodom, ktorý má vplyv na zabezpečenie platobnej schopnosti je ustanovenie §168 odsek 4 zákona č. 338/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o sociálnom poistení, na základe ktorého sa zostatok správneho fondu nevyčerpaný k 31. decembru príslušného roka

prevedie do 10 dní po schválení účtovnej závierky Sociálnej poisťovne Národnou radou Slovenskej republiky do rezervného fondu solidarity. V roku 2014 sa do rezervného fondu solidarity previedol zostatok správneho fondu v objeme 73,15 mil. Eur. Uvedenými opatreniami sa napĺňa zámer minimalizovať potrebu dotácií štátu zo štátneho rozpočtu na zachovanie platobnej schopnosti Sociálnej poisťovne.

Sociálna poisťovňa si ako cieľ v strategických zámeroch pre rok 2014 vytýčila zámer dosiahnuť výber poistného a ostatných príspevkov na úrovni 97,6 %. K 31. decembru 2014 Sociálna poisťovňa dosiahla úspešnosť výberu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie vo výške 99,14 %.

Uvedený cieľ sa podarilo dosiahnuť tým, že Sociálna poisťovňa prijala viacero opatrení pre naplnenie stanoveného cieľa tejto prioritnej osi, ktoré spočívali najmä v zintenzívnení výkonu vonkajšej kontroly. V roku 2014 zamestnanci útvarov poistného pobočiek vykonali 14 603 kontrol u 14 546 zamestnávateľov. Oproti roku 2013, kedy vykonali 7 107 kontrol, sa zvýšil počet vykonaných kontrol o 7 496, čo predstavuje nárast o 105,47%. Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo rozhodnutím predpísané dlžné poistné v sume 6 479 912,66 Eur, čo predstavuje nárast o 41,73% oproti roku 2013, kedy Sociálna poisťovňa rozhodnutím predpísala dlžné poistné v sume 4 571 756,48 Eur. V súvislosti s výkonom vonkajšej kontroly uhradili v roku 2014 zamestnávatelia v období od začatia do ukončenia kontrol poistné v celkovej sume 9 058 630,10 Eur. Oproti roku 2013, kedy zamestnávatelia v období od začatia do ukončenia kontrol uhradili poistné v celkovej sume 3 641 102,54 Eur, je uhradené poistné vyššie o 5 417 527,56 Eur, čo predstavuje zvýšenie o 148,78%.

Sociálna poisťovňa v roku 2014 predpísala 256 781 odvádzateľom dlžné poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie (SDS) v sume 272 516 682,92 Eur a penále 189 088 odvádzateľom v sume 57 398 235,28 Eur. Sociálna poisťovňa uložila 7 420 pokút v sume 461 825,15 Eur.

Celkový stav pohľadávok Sociálnej poisťovne k 31. decembru 2014 je 725,51 mil. Eur, čo je v porovnaní so stavom k 31. decembru 2013 (667,15 mil. Eur) nárast o 58,37 mil. Eur. Uvedené predstavuje percentuálny nárast 8,75%.

Použitie správneho fondu Sociálnej poisťovne v roku 2014 bolo v objeme 123,56 mil. Eur. V porovnaní s tvorbou správneho fondu v roku 2014 na úrovni 145,02 mil. Eur, je teda zostatok správneho fondu z roku 2014 v sume 21,46 mil. Eur, ktorý bude po schválení účtovnej závierky prevedený do rezervného fondu solidarity. Finančné prostriedky správneho fondu boli použité na zabezpečenie činnosti Sociálnej poisťovne v súlade so zámerom na zefektívnenie a optimalizáciu činností a procesov vo všetkých oblastiach výkonu. Z celkového použitia 123,56 mil. Eur, tvorili prostriedky na mzdy a poistné a príspevkov do poisťovní 62,58 % (77,32 mil. Eur), náklady na bežnú prevádzku 33,07% (40,86 mil. Eur) a náklady na rozvoj (kapitálové výdavky) 4,35% (5,38 mil. Eur). Finančné prostriedky správneho fondu boli použité na zabezpečenie predmetu činnosti, implementáciu schválených noviel a prijatých opatrení Sociálnej poisťovne.

Náklady správneho fondu Sociálnej poisťovne (v tis. Eur)

	Roky					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tvorba správneho fondu podľa platnej legislatívy	182 330	1068 735	159 764	167 215	197 897	145 017
Nevyhnutné náklady	136 928	123 668	115 199	111 410	116 783	118 176
Rozvoj inštitúcie	9 954	4 595	1 039	1 227	7 969	5 381
Použitie správneho fondu celkom	146 882	128 263	116 238	112 637	124 752	123 557
Rozdiel (tvorba - použitie celkom)	35 448	40 472	43 526	54 578	73 145	21 460

Prevádzkové náklady na mzdy zo správneho fondu

	Merná jednotka	Roky					
		2009/*	2010/*	2011/*	2012/*	2013/*	2014/*
Náklady na mzdy	tis. Eur	53 579	56 834	51 192	51 374	53 549	55 358
Počet zamestnancov	osoby	5 787	5 907	5 396	5 030	4 988	5 052
Priemerná mzda	Eur	772	802	791	851	895	913
Index rastu x 100 priemernej mzdy		92,52	103,92	98,60	106,15	105,11	102,07

/* skutočnosť

Poznámka:

Skutočne vyplatená priemerná mzda zamestnanca poisťovne v roku 2014 je vo výške 913 Eur, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2013 nárast o 2,07 %. V roku 2014 boli skutočne vynaložené prostriedky na mzdy pre 5 051,81 zamestnancov (priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný za rok 2014) v sume 55 358 467 Eur.

Strategický cieľ č. 2 – Finančná a prevádzková efektívnosť

Na základe potreby zvýšenia efektívnosti pracovných procesov a zníženia nákladovosti je v Sociálnej poisťovni ďalším cieľom centralizácia budov ústredia Sociálnej poisťovne v Bratislave. V roku 2014 bola vykonaná optimalizácia priestorového umiestnenia sekcie ekonomiky a bol začatý proces modernizácie areálu na Nevädzovej ulici v Bratislave. Jeho výsledkom má byť zrušenie nájmu kancelárskych priestorov pre potreby ústredia a pobočky Bratislava s tým, že útvary a pracoviská sídliace v týchto prenajatých priestoroch budú následne premiestnené do vlastných, plne vyhovujúcich priestorov.

V rámci optimalizácie priestorového umiestnenia pobočiek a ich vysunutých pracovísk sa v roku 2014 prehodnotilo viacero nájomných zmlúv s cieľom zníženia nákladov na prenájom. V oblasti prevádzky sa ďalej pokračovalo v centralizácii nákupných činností s cieľom znížiť náklady na energie, upratovanie, stráženie objektov, kancelársky materiál, tlačivá, tonery, revízie a podobne.

V uplynulom období Sociálna poisťovňa taktiež venovala náležitú pozornosť pracovnému prostrediu a pracovným podmienkam, ako aj oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, kde nedostatky závažnejšieho charakteru neboli zistené.

Prioritná os č. 4 – Vnútorne procesy

Strategický cieľ č. 1 – Rozvoj informačného systému na podporu výkonu činnosti Sociálnej poisťovne

V plnení Strategických zámerov rozvoja informačného systému sa Sociálna poisťovňa v roku 2014 zamerala na nasledujúce oblasti:

1. Rozvoj elektronickej komunikácie a automatizácie procesov
2. Centrálny informačný ponukový systém
3. Rozširovanie elektronickeho poskytovania údajov z informačného systému Sociálnej poisťovne spolupracujúcim inštitúciám
4. Rozvoj v oblasti dôchodkového poistenia
5. Rozširovanie pôsobnosti informačného systému starobného dôchodkového poistenia
6. Rozvoj v oblasti podporných služieb
7. Automatizácia tlače a distribúcie rozhodnutí
8. Služby CALL CENTRA
9. Vyvolávacie systémy
10. OPIS

1. Rozvoj elektronickej komunikácie a automatizácie procesov

V priebehu roka 2014 sa začala realizovať novela zákona o sociálnom poistení, podľa ktorej dochádza k zrušeniu prihlasovacej a odhlasovacej povinnosti na povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie pre samostatne zárobkovo činné osoby - SZČO. Súčasne Sociálnej poisťovni vzniká povinnosť oznámiť SZČO vznik povinného poistenia, vymeriavací základ, výšku poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie - SDS, dátum splatnosti poistného a príspevkov na SDS, údaje týkajúce sa úhrady poistného a príspevkov na SDS.

Novelizovaný zákon o sociálnom poistení ukladá orgánom, ktoré vydávajú fyzickým osobám povolenie na výkon samostatnej zárobkovej činnosti, povinnosť oznámiť Sociálnej poisťovni

vydanie takéhoto povolenia a jeho zrušenie do 15 dní od jeho vydania alebo zrušenia. V tejto súvislosti Sociálna poisťovňa požiadala v priebehu roka 2014 príslušné subjekty, ktoré vydávajú oprávnenia na výkon činnosti SZČO o spoluprácu pri poskytovaní údajov pre zabezpečenie korektných a jednoznačných údajov.

Spôsob, forma, rozsah údajov a ďalšie náležitosti súvisiace s poskytovaním údajov sú zazmluvnené v dohodách o spolupráci s jednotlivými subjektmi. Jednotlivé subjekty poskytujú jednorazovo Sociálnej poisťovni zo svojich zoznamov a registrov súbor údajov a následne oznamujú zmeny vo vydaných oprávneniach alebo vznik nových oprávnení v zmysle uvedenej novely zákona o sociálnom poistení. Oznamované údaje sú jedným zo základných dát pre vyhodnotenie účasti na povinnom poistení SZČO a z toho vyplývajúcich odvodových povinnosti na sociálne poistenie.

2. Centrálny informačný ponukový systém

Podľa novely zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 43/2004 Z. z.“ číslo 183/2014 Z. z. (anuitná novela) v súvislosti so začiatkom výplat dôchodkov z II. piliera od 1. januára 2015 sa Sociálna poisťovňa stala zriaďovateľom a správcom Centrálného informačného ponukového systému (CIPS). V tejto súvislosti bola vlastnými kapacitami navrhnutá pracovná verzia budúceho dátového modelu CIPS. Vytvorené tiež boli komunikačné rozhrania v rámci CIPS a existujúcimi informačnými systémami Sociálnej poisťovne. Nový CIPS bol od 1. januára 2015 úspešne nasadený do rutínnej prevádzky.

3. Rozširovanie elektronického poskytovania údajov z informačných systémov Sociálnej poisťovne spolupracujúcim inštitúciám

V súlade s aktuálnymi legislatívnymi zmenami sa v roku 2014 rozšírilo a modifikovalo poskytovanie informácií súvisiacich so sociálnym poistením pre úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, inšpektoráty práce, finančnú správu, Ministerstvo spravodlivosti SR, Centrálny koordinačný orgán vlády SR, Štátny fond pre rozvoj bývania, ako aj získavanie údajov z informačných systémov uvedených inštitúcií.

4. Rozvoj v oblasti dôchodkového poistenia

V oblasti dôchodkového poistenia realizovala Sociálna poisťovňa nasledovné zmeny:

- implementácia legislatívnych zmien vrátane zastavenia výplaty poberateľom predčasného starobného dôchodku, ktorí boli zamestnancami s odvodovou úľavou (fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d) zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 338/2013 Z. z.); súčasne boli realizované zvyšovania dôchodkov pevnou sumou od 1. januára 2015;
- implementácia zmenového výpočtu starobného dôchodku, ak sa dodatočne započítava obdobie dôchodkového poistenia a/alebo vymeriavací základ poistencovi, ktorému bol priznaný príspevok za službu/výsluhový príspevok;
- zabezpečenie realizácie výplat Vianočného príspevku v roku 2014 v súvislosti so zohľadnením všetkých dôchodkových dávok vyplácaných silovými rezortmi a dôchodkov vyplácaných z cudziny.

5. Rozširovanie pôsobnosti informačného systému starobného dôchodkového sporenia

V roku 2014 bola realizovaná implementácia legislatívnych zmien v informačnom systéme Sociálnej poisťovne starobného dôchodkového poistenia v súvislosti s anuitnou novelou zákona č. 43/2004 Z. z.

Súčasne bola uskutočnená optimalizácia spracovania aplikácií na generovanie príspevkov do druhého dôchodkového piliera a na zastavovanie príspevkov v súvislosti s anuitnou novelou.

6. Rozvoj v oblasti podporných služieb

V uvedenej oblasti v roku 2014 Sociálna poisťovňa zabezpečovala:

- vytvorenie dátových podkladov pre vytvorenie mikrosimulačného modelu na MPSVR a pre vytvorenie hodnotenia v Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) o registračných údajoch a o údajoch o vymeriavacích základov na starobné a úrazové poistenie fyzických osôb,
- sprístupňovanie údajov zo Štátnej pokladnice o stavoch účtov v ústredí a o obratoch na účtoch a fondoch pobočiek pre interné potreby sekcie ekonomiky Sociálnej poisťovne,
- rozšírenie aplikácie na automatizované pridelenie exekučných titulov exekútorom (APEET) o komplexnú evidenciu a správu všetkých otvorených exekučných titulov a pravidelná súčinnosť pri inventarizácii exekučných titulov,
- pravidelné poskytovanie údajov o poistencoch a zamestnávateľoch v rámci upravenej Dohody o vzájomnej spolupráci v oblasti štatistiky pre Štatistický úrad SR,
- overovanie údajov o fyzických osobách v rámci uzavretej novej zmluvy so Slovak Banking Credit Bureau, s.r.o. pre potreby komerčných bánk v SR na základe súhlasu klienta banky.

7. Automatizácia tlače a distribúcia rozhodnutí

Koncom roku 2014 začala Sociálna poisťovňa testovanie na zabezpečení automatizácie tlače rozhodnutí, upomienok, výziev a iných dokumentov, vydaných útvarmi výberu poistného v spolupráci so Slovenskou poštou, a.s. bez zásahu používateľa. Tlač, obáľkovanie, distribúciu klientom Sociálnej poisťovne bude realizovať Slovenská pošta, a.s. z podkladov dodaných zo strany Sociálnej poisťovne. Obáľkovanie bude realizované strojovo alebo manuálne podľa rozsahu strán jednotlivých dokumentov pre tlač. V prípade vrátených zásielok bude využitá služba Feed back, t.j. spätná informácia o doručení spolu s elektronickou doručenkou. Zabelenie jednotlivých doručených a nedoručených zásielok do balíka a odoslanie na jednotlivé pobočky Sociálnej poisťovne je plánované v periodicite raz za týždeň.

8. Služby CALL CENTRA

V prostredí CALL CENTRA Sociálnej poisťovne bol úspešne zrealizovaný pilotný projekt pre informovanie klientov Sociálnej poisťovne o ich nedoplatkoch na poistnom prostredníctvom zasielania upozorňujúcich správ v tvare SMS a e-mailov.

9. Vyvolávacie systémy

Vo vybraných klientských centrách pobočiek Sociálnej poisťovne v Trenčíne, Trnave, Prešove a Žiline a v ústredí Sociálnej poisťovne boli uvedené do prevádzky vyvolávacie systémy, ktoré slúžia na zabezpečenie poradia čakajúcich klientov, s cieľom poskytnúť klientom moderný a komfortný prístup pre vybavovanie ich požiadaviek.

10. OPIS

Sociálna poisťovňa na základe výzvy Ministerstva financií SR, ktoré je sprostredkovateľským orgánom pre Operačný program Informatizácia spoločnosti (OPIS), na národné projekty "Elektronické služby Sociálnej poisťovne" a „Elektronické služby Sociálnej poisťovne pre vybrané oblasti služieb na úseku sociálneho poistenia“, spracovala a predložila žiadosti o nenávratný finančný príspevok.

Na základe týchto žiadostí boli uzatvorené zmluvy o nenávratnom finančnom príspevku. Samotná realizácia projektu na základe týchto zmlúv bola plánovaná do 31. decembra 2015. Nakoľko však stále nebolo ukončené verejné obstarávanie na hlavné aktivity pri oboch projektoch a tento proces sa stále predlžoval, zvyšovalo sa riziko ich realizovateľnosti. Sociálna poisťovňa sa preto spolu so SORO OPIS (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) rozhodla pristúpiť k zrušeniu oboch zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, aby eliminovala riziko nasadenia nekvalitného informačného systému. Z uvedeného dôvodu boli obe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku 29. mája 2014 ukončené.

Strategický cieľ č. 2 – Optimalizácia a zdokonaľovanie vnútorných procedúr Sociálnej poisťovne

Na účely optimalizácie, zdokonaľovania vnútorných štruktúr a skvalitnenia procesu riadenia bolo v Sociálnej poisťovni v roku 2014 vydaných 23 príkazov generálneho riaditeľa a 30 metodických usmernení.

V oblasti uplatňovania koordinačných pravidiel sociálneho zabezpečenia Sociálna poisťovňa aktívne spolupracovala s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ÚPSVaR a Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, zdravotnými poisťovňami, ako aj so zahraničnými inštitúciami sociálneho zabezpečenia v rámci Európskej únie/Európskeho hospodárskeho priestoru (EÚ/EHP) a Švajčiarska.

Sociálna poisťovňa predkladala stanoviská, návrhy a nóty súvisiace s aplikáciou koordinačných nariadení a v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR ich predkladala Správnej komisii pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia a Technickej komisii pre spracovanie údajov.

V roku 2014 Sociálna poisťovňa uviedla do prevádzky zmenu procesu vyhotovovania a zasielania tlačiva „Potvrdenie o žití“, ktorým sa preukazuje žitie osôb s bydliskom v cudzine pre zabezpečenie plynulej výplaty dôchodkov. Zmena spočíva v tom, že potvrdenia o žití sa zasielajú spolu s rozhodnutím o zvýšení dôchodku s cieľom dosiahnuť zníženie finančných nákladov Sociálnej poisťovne (úspora na poštovnom a materiálových nákladoch). Z doterajšieho vyhodnotenia vyplýva, že došlo k naplneniu uvedeného cieľa a doterajšia úspora nákladov je cca 27 000 Eur. Sociálna poisťovňa predpokladá, že po osvojení nového spôsobu, vyhotovovania a zasielania tlačiva „Potvrdenie o žití“, poberateľmi dôchodku, dôjde k ešte výraznejšej úspore finančných nákladov.

V rámci optimalizácie a racionalizácie procesov dôchodkového poistenia Sociálna poisťovňa vykonala analýzu procesu spisovania žiadosti o dôchodok (ŽoD), výsledkom ktorej boli návrhy na jeho zefektívnenie a rozšírenie údajovej základne súvisiacej aj so spisovaním ŽoD z II. dôchodkového piliera.

Útvár nemocenského poistenia Sociálnej poisťovne sa podieľal na aktualizácii funkcionality aplikačného programového vybavenia nemocenského poistenia v nadväznosti na legislatívne zmeny zákona o sociálnom poistení, na rozšírení funkcionality v súvislosti s prechodom EÚ na SEPA pravidlá v bankovom styku a v súvislosti s automatizovaným posúdením nároku na materské spolu s evidenciou údajov o dieťaťi / deťoch.

Útvár úrazového poistenia zabezpečil doplnenie a úpravu funkcionality informačného systému dávkového úrazového poistenia v súvislosti s legislatívnymi zmenami (doplnenie a úprava vzorov implementovaných rozhodnutí, rozšírenie štruktúry interfejsu z IS DP o všetky druhy priznaných dôchodkov na účely výkonu rozhodnutí zrážkami z dávok na základe prijatej osobitnej úpravy sumy, ktorú nemožno postihnúť zrážkami, u poberateľov dôchodku).

Útvár poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia participoval na aktualizácii funkcionality informačného systému poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia, pričom okrem zapracovanie požiadaviek z praxe boli za účelom informačnej podpory výkonu činnosti Sociálnej poisťovne vykonané najmä

- aktualizácia funkcionality prenosu údajov o dobách poistenia v nezamestnanosti a vymeriavacích základov, z ktorých bolo zaplatené poistné na poistenie v nezamestnanosti zo systému elektronických služieb (SES),
- zapracovanie zmien súvisiacich s legislatívnymi zmenami vo veci rozsahu zrážok zo mzdy (z dávok sociálneho poistenia) rozšírením toku F preberaného z JS5 o nové typy dôchodkov (vdovský, vdovecký, sirotsky),
- úprava validácie toku B2 preberaného z informačného systému ÚPSVaR,
- dopracovanie zautomatizovania spracovávanía žiadostí o náhrady dávky v nezamestnanosti vyplatených podľa koordinačných nariadení.

Útvár lekárskej posudkovej činnosti participuje na zapracovaní dôsledkov legislatívnej zmeny §12a zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (nová právna úprava dočasnej pracovnej neschopnosti). Legislatívna zmena viedla k rozsiahlym zmenám v oboch vetvách aplikačného programového vybavenia SYRIUS.

V roku 2014 bola v informačnom systéme jednotný výber poistného rozšírená funkcionality o evidenciu Trestných oznámení, časť Evidencie neodvedených súm od exekútorov a Reštrukturalizácia. V systéme Elektronických zber údajov (EZU) naďalej prebiehalo rozširovanie dostupných elektronických služieb.

Strategický cieľ č. 3 – Kontrolná činnosť

Cieľom vnútornej kontrolnej činnosti bolo v roku 2014 sledovanie dodržiavania povinností, ktoré vyplývajú zo zákona o sociálnom poistení a z vnútorných predpisov Sociálnej poisťovne pri poskytovaní dávok sociálneho poistenia a zdokonaľovanie systému vnútornej kontroly.

V roku 2014 vykonali kontrolóri Sociálnej poisťovne 53 kontrol, z toho 5 v ústredí a 48 v pobočkách. Kontroly boli zamerané na výplatu dávok garančného poistenia a úrazových dávok, poukazovanie nemocenských dávok, pohyb peňažných prostriedkov v hotovosti

v pokladnici základných fondov, výplatu úrazovej renty po dovŕšení dôchodkového veku, správnosť prepočtu exekučných zrážok a správnosť zamietnutia žiadosti o invalidný dôchodok z dôvodu nesplnenia podmienky potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia.

Zamestnanci ostatných organizačných útvarov ústredia Sociálnej poisťovne vykonali 42 kontrol so zameraním na oblasť správy registratúry a oblasť nemocenského poistenia.

Ďalej bolo vykonaných 92 následných finančných kontrol zamestnancami pobočiek v súlade so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite, príkazom generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 1/2014 „Vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach Sociálnej poisťovne“ v platnom znení a príkazmi riaditeľov pobočiek. Tieto kontroly sa zamerali na finančné operácie základných fondov nemocenského poistenia, úrazového poistenia, garančného poistenia a poistenia v nezamestnanosti. Predmetom kontroly boli výplaty jednotlivých druhov dávok, t. j. overenie nároku na dávku, správnosť výpočtu, či bola dávka poukázaná v správnej výške a správne mu poberateľovi, vykonávanie predbežnej a priebežnej finančnej kontroly.

Hlavný kontrolór v rámci kontrolnej činnosti vykonal 29 následných finančných kontrol a 9 kontrol prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku zistených následnou finančnou kontrolou.

Strategický cieľ č. 4 – Bezpečnosť Sociálnej poisťovne a IS SP

Sociálna poisťovňa zhromažďuje a spracúva údaje o poistencoch v oblasti sociálneho poistenia a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi zabezpečuje elektronické získavanie, verifikovanie, kontrolu údajov a ich bezpečné uchovávanie. Údaje zo svojho informačného systému Sociálna poisťovňa poskytuje v súlade so zákonom o sociálnom poistení a zákonom o ochrane osobných údajov, a to len so súhlasom fyzických osôb a právnických osôb, ktorých sa údaje priamo týkajú a bez ich súhlasu len, ak to ustanovuje osobitný predpis.

Požadovaná úroveň informačnej bezpečnosti, bezpečnosti informačných systémov v Sociálnej poisťovni a ochrany osobných údajov v roku 2014 dosiahla potrebnú kvalitu, aj napriek mnohým zmenám, ktoré priniesli napr. zvýšenie počtu informačných systémov v Sociálnej poisťovni, prijatie usmernení, noviel a doplnení v právnych predpisoch, ktoré sa dotýkajú informačnej bezpečnosti, či ochrany osobných údajov, nárast počtu štátnych inštitúcií, ktoré uzatvárajú zmluvy so Sociálnou poisťovňou o prístupe do systému elektronických služieb Sociálnej poisťovne a iné. Vstupné školenia v oblasti bezpečnosti informačných systémov Sociálnej poisťovne a ochrany osobných údajov sú tematicky a vecne dopĺňované v súlade s platnou legislatívou. V roku 2014 nebol zaznamenaný žiadny vážnejší bezpečnostný incident v oblasti bezpečnosti informačných systémov a oblasti spracovania osobných údajov, ktorý by bolo potrebné riešiť na úrovni nutného prijímania nových technicko-organizačných a iných opatrení.